

METSÄHALLITUKSEN LIIKETOIMINNAN PALVELU- JA MUUT TOIMINTATAVOITTEET SEKÄ TULOS- JA TULOUTUSTAVOITE VUODELLE 2026

1. Lainsäädäntö

Metsähallituksen toiminta perustuu Metsähallituksesta annettuun lakiin (2016/234). Metsähallituksen tehtävänä on käyttää, hoitaa ja suojella hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta kestävästi. Metsähallitus harjoittaa toimialallaan liiketoimintaa metsähallituslain 6 ja 7 §:ssä säädettyjen yhteiskunnallisten velvoitteiden puitteissa.

Metsähallituksen liiketoiminnan toimialana on sen hallintaan osoitetun valtion maa- ja vesiomaisuuden taloudellinen hyödyntäminen sekä maa- ja vesiomaisuuden hallintaan liittyvää liiketoimintaa harjoittavien tytä- ja osakkuusyhtiöiden osakkeiden hallinnointi.

Tässä tarkoituksessa Metsähallitus:

- 1) harjoittaa metsätaloutta ja toimittaa puutavaraa asiakkaille;
- 2) harjoittaa maa-ainesliiketoimintaa;
- 3) harjoittaa maa- ja vesialueita koskevaa vuokraus- ja myyntitoimintaa; ja
- 4) harjoittaa maa- ja vesialueita koskevaa hanke- ja kehitystoimintaa.

Metsähallitus saa lisäksi harjoittaa siemen- ja taimituotantoa sekä muuta sen toimialaan kuuluvaa maa- ja vesiomaisuuden taloudellista hyödyntämistä.

Metsätaloutta Metsähallitus harjoittaa valtion metsätalousosakeyhtiöstä annetussa laissa (235/2016) tarkoitetussa osakeyhtiössä, Metsähallitus Metsätalous Oy:ssä.

Metsähallituslain 8 §:n mukaan eduskunta hyväksyy valtion talousarviossa Metsähallituksen keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet. Metsähallituslain 9 §:n mukaan eduskunnan päätettyä valtion talousarviosta maa- ja metsätalousministeriö päättää Metsähallituksen palvelutavoitteista ja muista toimintatavoitteista, Metsähallituksen tulostavoitteesta ja tuloutustavoitteesta sekä tarvittaessa peruspääoman muutosta koskevan eduskunnan päätöksen toimeenpanosta. Tulostavoite on asetettava niin, että Metsähallitus voi saavuttaa lain 8 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut, liiketaloudellisesti kannattavat palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet.

Metsähallituslain 12 §:ssä säädettyihin Metsähallituksen hallituksen tehtäviin kuuluu tehdä liikelaitoksen talousarvioehdotukseen liittyvä esitys liikelaitoksen seuraavan vuoden palvelutavoitteiksi ja muiksi toimintatavoitteiksi sekä tulostavoitteeksi ja tuloutustavoitteeksi. Metsähallituksen hallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan joulukuussa 2025.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa vuosittain Metsähallituksen liiketoiminnalle ohjauskirjeen, joka käytetään ennen sen allekirjoittamista valtioneuvoston raha-asiaainvaliokunnassa.

2. Metsähallituksen tulostavoitteet

2.1 Eduskunnan päätökset

Eduskunta on vuoden 2026 talousarvion käsittelyn yhteydessä päättänyt tilivuotta 2026 koskien Metsähallituksen osalta seuraavaa:

1. *Liiketoiminnan keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet*

Metsähallituksen liiketoiminta on ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä ja tuottaa tasaisen tuloutuksen omistajalle. Metsähallituksen liiketoiminnassa sovitetaan yhteen luonnon monimuotoisuus ja ilmastokestävyys. Metsähallituksen liiketoimintojen kannattavuus säilyy hyvällä tasolla. Metsähallitus ottaa huomioon liiketoimintaa harjoittaessaan ja ohjatessaan tytäryhtiöitä metsähallituslain mukaiset yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet. Yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioon ottamisella aikaansaadut hyödyt lisääntyvät. Metsähallitus mahdollistaa osaltaan metsäbiotalouden raaka-ainehuollon. Metsähallitus pyrkii liiketoimintakäytössä olevien kiinteistöjen arvon nostamiseen ottaen huomioon yhteiskunnan kokonaishyöty.

2. *Peruspääoman muutokset*

Metsähallituksen peruspääomaa ehdotetaan korotettavaksi 0,488 milj. eurolla.

3. *Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä*

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan liiketoimintaansa varten konsernin ulkopuolista lainaa enintään 30 milj. euroa.

4. *Liiketoiminnan investointien ja investointisitoumusten enimmäismäärä*

Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2026 enintään 30 milj. euroa. Lisäksi Metsähallitus saa tehdä vuonna 2026 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja myöhempinä tilikausina enintään 20 milj. euroa.

5. *Liiketoiminnan vakuuksien enimmäismäärä*

Metsähallitus saa antaa toimintaansa varten tarvittavia vakuuksia konsernin ulkopuolisille toimijoille enintään 2 milj. euron arvosta.

2.2 Metsähallituksen pitkän aikavälin tavoitteet

Metsähallitus toimii sille hyväksytyjen omistajapoliittisten linjaustensa mukaan koskien pääministeri Orpon hallitusohjelman toteuttamista. Linjausten 2024-2027 keskiössä ovat hiilensidonta- ja ilmastotavoitteet, monimuotoisuus, uusiutuvan energian tuotannon mahdollistaminen valtion alueilla sekä Metsähallituksen liiketoiminnan tuloutuksen kasvattaminen. Kantavana teemana on edelleen

erilaisten tavoitteiden yhteensovittaminen Metsähallituksen toiminnassa. Omistajapolitiittisia tavoitteita on tarkoitus toteuttaa mm. harjoittamalla jatkuvapeitteistä kasvatusta uudistushakkuissa kaikilla kohteilla, mihin se sopii, aktiivisilla luonnonhoitotoimilla talousmetsissä, valuma-alue suunnittelun tehostamisella ja pienvesien kunnostamisella vesiensuojelussa sekä metsien lannoituksen lisäämisellä hiilensidontakyvyn parantamiseksi.

Omistajapolitiikassa on mukana uusina linjauksina kirjaukset Metsähallituksen roolista uusiutuvan energian tuotannon edistäjänä valtion alueilla sekä kirjaukset vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojelun toteuttamisesta.

Metsähallituksen liiketoiminnan keskeisenä tavoitteena on myös tulon tuottaminen omistajalle eli valtiolle. Valtiontalouden kehysriihessä huhtikuussa 2024 asetettiin nousevat tavoitteet metsähallituksen tuloutukselle siten, että tuloutussarja kasvaa vuosittain 5 miljoonalla eurolla. Hakkuut valtion metsistä ovat olleet viimeisinä vuosina keskimäärin n. 6 miljoonaa m³ raakapuuta vuodessa, mikä on selvästi valtion metsiä koskevan suurimman kestävä hakuukertymän alapuolella. Metsähallituksella on tärkeä osuus teollisuuden puuhuollossa, erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa. Tuloutustavoitteen nosto kevään 2024 kehysriihessä ja syksyn 2025 budjettiriihessä sovitut yhteensä 28 miljoonan suuruiset lisätuloutukset eivät edellytä hakkuutasojen nostoa valtion metsissä vaan hyvä taso tuloutuskyvyn osalta perustuu erityisesti Metsähallituksen vakaaseen pääomatilanteeseen sekä merituulivoimahankkeisiin, joista on odotettavissa kasvava tulolähde tulevina vuosina, kun hankkeet etenevät.

2.3 Metsähallituksen liiketoiminnan palvelu- ja muut toimintatavoitteet 2026

Metsähallituksen liiketoiminnan palvelu- ja muut toimintatavoitteet on kytketty omistajapolitiittisiin tavoitteisiin ja lisäksi Metsähallituslain 6 §:ssä määritettyihin yhteiskunnallisiin velvoitteisiin. Toiminnallisten tavoitteiden toteuttamisessa lähtökohtana on erilaisten intressien parempi yhteensovittaminen Metsähallituksen liiketoiminnassa, ilmasto-, monimuotoisuus- ja hiilensidontatavoitteiden toteuttaminen, yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioimisen tuottamien hyötyjen lisääminen sekä uusiutuvan energian edistäminen. Keskeisimmät tulosohjauksessa sovitut toimenpiteet näiden tavoitteiden toteuttamiseksi vuonna 2026 ovat:

- Metsien hiilinielun ja hiilivaraston lisäämiseksi metsiä pyritään lannoittamaan 30 000 hehtaaria lannoitteiden saatavuus ja hintatilanne huomioon ottaen. Turvemaat lannoitetaan ensisijaisesti tuhkalannoitteella. Jalostettua metsänviljelymateriaalia käytetään aina, kun tämä on mahdollista alueellinen saatavuus huomioon ottaen.
- Metsähallitus seuraa vuotuista monikäyttömetsien hiilinielun kehitystä puuston biomassan hiilivaraston muutokseen perustuen.
- Metsähallituksen hallitus tekee maa- ja metsätalousministeriölle esityksen maastokausien 2024 ja 2025 vanhojen ja luonnontilaisten metsien inventointien valmistuttua luonnonsuojelulailla suojeltavista alueista.

- Metsähallitus inventoi maastokauden 2026 loppuun mennessä saamelaisten kotiseutualueen valtionmaiden potentiaaliset vanhat ja luonnontilaiset metsät
- Ennallistamis- ja luonnonhoitotoimenpiteiden toteutusta monikäyttömetsissä jatketaan Helmi- ja METSO- ohjelmien tavoitteiden mukaisesti.
- Metsähallitus osallistuu vuoden 2026 aikana kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelussa määriteltävien tietotarpeiden täyttämiseen.
- Yhteistyötä saamelaiskulttuurin huomioimiseksi jatketaan ja kehitetään edelleen hyväksi havaittujen yhteisten toimintamallien kuten saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnittelun pohjalta.
- Metsähallituksen liiketoiminta osallistuu kokonaissuunnitelman laatimiseen kansallispuisto- ja retkeilyalueverkoston kehittämisestä sekä valtion retkeilyalueiden hoito- ja käyttösuunnittelun toteutusohjelman uudistamiseen.
- Uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia lisätään valtion maa- ja vesialueilla aktiivisella hankekehityksellä osana Suomeen puhtaan energian tuotannon kaksinkertaistamistavoitetta.
- Metsähallitus tukee huoltovarmuutta, aluetaloutta ja työllisyyttä edistämällä kestävästä metsätaloutta ottaen huomioon voimassa olevat luonnonvarasuunnitelmat, yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet, omistaja- ja ilmastopoliittiset tavoitteet ja markkinatilanteen. Panostus metsänhoitoon ja tienrakennukseen pidetään hyvän omaisuuden hoidon edellyttämällä tasolla.

2.4 Metsähallituksen tulos- ja tuloutustavoite

Metsähallituslain 9§ mukaisesti tavoitteet asetetaan Maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa Metsähallituksen liiketoiminnalle (ei Metsähallituskonsernille). Metsähallituksen liiketoimintaan kuuluu Emo-Metsähallituksen kiinteistökehityksestä koostuva oma liiketoiminta. Myös maa- ja merituulivoimahankkeet valtion alueilla ovat osa tätä kokonaisuutta. Metsätalouden osalta mukana Metsähallituksen liiketoiminnan liikevaihdossa on myös Metsähallitus Metsätalous Oy:n emolle maksama käyttöoikeuskorvaus (110 milj. euroa vuodessa) oikeudesta harjoittaa yksinoikeudella metsätaloutta valtion mailla sekä sen ja muiden Metsähallituksen tytäryhtiöiden emolle maksamat osingot. Metsähallitus Metsätalous oy:n vuotuinen tulos ei vaikuta suoraan Emo-Metsähallituksen liiketoiminnan tavoitteisiin.

Valtion vuoden 2026 talousarviota laadittaessa asetettiin Metsähallituksen liiketoiminnan vuoden 2026 alustavaksi tulostavoitteeksi 169,1 miljoonaa euroa. Metsähallituksen hallitus päätti joulukuussa 2025 maa- ja metsätalousministeriölle

annettavasta esityksestä liiketoiminnan palvelu- ja toimintatavoitteiksi sekä tulos- ja tuloutustavoitteiksi ajanjaksolle 1.1.2026–31.12.2026. Metsähallituksen hallituksen esityksen pohjalta Metsähallituksen liiketoiminnan tulostavoitteeksi vuodelle 2026 asetetaan **178,1 miljoonaa euroa** ja tästä tuloksesta vuonna 2027 valtiolle maksettavaksi alustavaksi tuloutustavoitteeksi **155 miljoonaa euroa**, mikä pitää sisällään valtionalouden kehyksissä sovitun 135 miljoonaa euroa sekä syksyn 2025 budjettiriihessä sovitun 20 miljoonan euron suuruisen kertaluonteisen lisätuloutuksen. Lopullisesta tuloutuksesta päättää valtioneuvosto Metsähallituksen 2026 tilinpäätöksen esittelyn yhteydessä. Liiketoiminnan 2026 tulostavoitetta on tarkennettu vuoden 2026 talousarvioesityksen laatimisen jälkeen nojautuen Metsähallituksen uusimpiin toiminta- ja talousennusteisiin. Tulos- ja tuloutustavoitteissa on huomioitu omistajapoliittisten linjausten yhteensovittamisvelvoite sekä muiden monimuotoisuutta lisäävien toimenpiteiden kustannusvaikutukset.

2.5 Seuranta

Tulostavoitteiden seuranta perustuu tulosohjaukseen ja siinä yhteydessä tehtävään säännölliseen raportointiin. Keskeiset seurattavat tuloksellisuuden tunnusluvut on esitetty ohjauskirjeen liitteessä. Vuoden 2026 yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden toteutumisesta Metsähallitus raportoi koko vuoden osalta tilinpäätöksensä yhteydessä osana vastuullisuusraportointiaan.